

SZAKMAI TÁJÉKOZTATÓ — EGÉSZSÉGÜGY

Egészségügyi dolgozóknak

Párkapcsolati erőszak az egészségügyi ellátásban

Sérülésdokumentáció · Szűrés · Terhesség · **Magas kockázat**

Az érintettek jelentős része egészségügyi ellátásban is megjelenik — ezért az egészségügy az egyik legfontosabb felismerési pont.

A dokumentáció nem csak ellátás — később az egyetlen bizonyíték lehet.

01**MIÉRT FONTOS?**

- Az érintettek jelentős része egészségügyi ellátásban is megjelenik — de csak töredékük kap kérdést az erőszakról. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Az egészségügyi dolgozó gyakran az egyetlen szakember, aki látja a sérülések közvetlen következményeit. [\[WHO\]](#)
- A sérülésmintázat és az anamnézis ellentmondása önmagában is jelzés értékű. [\[NICE NG116\]](#)
- Terhesség alatt és a szülést követő időszakban fokozott a párkapcsolati erőszak kockázata. [\[WHO\]](#)
- A dokumentáció nem csak ellátás — a pontos egészségügyi feljegyzés később bizonyítékként is szolgálhat. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)

A rendőrségi feljelentés hiánya nem ok a sérülések kevésbé részletes dokumentálására. A dokumentáció később bizonyítékként szolgálhat. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)

02**MIRE FIGYELJEK?****SÉRÜLÉSMINTÁZATOK ÉS JELEK**

- A sérülés leírása és mintázata nem egyezik — ez önmagában figyelmeztető jel. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Ismétlődő sérülések, rendszeres sürgősségi megjelenések.
- Védelmi sérülések: alkar, tenyér belső oldala. [\[NICE NG116\]](#)
- Arc, nyak, has, mellkas sérülései — párkapcsolati erőszakra jellemző területek.
- Terhesség alatti sérülések — kiemelt kockázati jel. [\[WHO\]](#)

FIGYELMEZTETŐ VISELKEDÉSI JELEK

- A partner mindenhova kíséri, válaszol helyette, közbeszól. [\[UK Home Office\]](#)
- Visszahúzódo, szorongó megjelenés a partner jelenlétében. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)
- A kezelést halogatja, a sérülés magyarázata változik.
- Látható félelem a partnertől — testtartás, szemkontakt hiánya. [\[SAMHSA TIP 57\]](#)

Ha a sérülés és az anamnézis nem egyezik — kérdezz. A biztonságos szűrés nem vádaskodás.
[\[WHO Clinical Handbook\]](#)

03

MIT KÉRDEZZEK?

Rövid · Biztonságos · Nem vádló · Partner nélkül

- Biztonságban érzi magát otthon?
- Fél a partnerétől?
- Bántotta-e valaki fizikailag — ütötte, rúgta, fojtogatta? [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Előfordult-e, hogy félt a partnere haragjától?
- Van valaki, akihez fordulhat segítségért?

A partner jelenlétében nem javasolt az erőszakra vonatkozó kérdezés — a biztonságos szűréshez négy szemközt beszélgetés szükséges. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)

04

MIT TEGYEK?

- Szűrés — rutinszerűen, minden releváns esetben, négy szemközt. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Sérülések pontos dokumentálása: lokalizáció, méret, jelleg, az érintett szavai idézőjelben. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Biztonsági terv felajánlása — segítség a következő lépések megtételéhez. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)
- Az érintett beleegyezését tiszteletben tartani, kivéve ha jogszabály vagy gyermek veszélyeztetettsége miatti jelzési kötelezettség áll fenn. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Gyermekvédelmi jelzés megtétele, ha a gyermek veszélyeztetettsége felmerül, vagy a gyermek az erőszak tanúja, illetve érintettje. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Irányítás: NANE, Patent, Áldozatsegítő, krízisszolgálat.

A látófelvétel nem feltétele a segítségkérésnek. A pontos egészségügyi dokumentáció önmagában is fontos bizonyíték lehet. [\[WHO Clinical Handbook\]](#)

05

MIT NE TEGYEK?

✗ "Nincs látható sérülés — nincs probléma."	✗ "Ez nem orvosi kérdés."
✗ "Kibékültek — nincs szükség dokumentálásra."	✗ "Ne avatkozzunk be a magánéletbe."
✗ "Ha komolyan lenne, már feljelentést tett volna."	✗ "Valószínűleg elesett."
✗ "A partner is mondja el a verzióját."	✗ "Ha igazán félne, elment volna."

AZONNALI INTÉZKEDÉS SZÜKSÉGES, HA AZ ALÁBBIK BÁRMELYIKE FENNÁLL

- Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése, külső nyom nélkül is. [\[Campbell et al. 2003\]](#)
- Halálos fenyegetés (akár közvetlenül, akár burkoltan megfogalmazva). [\[EU 2024/1385\]](#)
- Fegyverhez való hozzáférés vagy fegyverrel való fenyegetés. [\[National DFV Bench Book\]](#)
- Gyerekek fenyegetése vagy bántalmazása. [\[1997. évi XXXI. tv.\]](#)
- Terhesség alatti bántalmazás vagy a bántalmazás terhesség alatti eszkalációja. [\[WHO\]](#)
- Szakítás / elköltözés utáni fokozódó stalking. [\[EU 2024/1385\]](#)

A fojtogatás a későbbi súlyos vagy halálos erőszak egyik legerősebb ismert kockázati indikátora. [\[Campbell et al. 2003\]](#)

Egészségügyi iránymutatások

[WHO – Responding to IPV \(Clinical Handbook\)](#)

Klinikai protokoll, szűrés, dokumentáció, biztonsági tervezés, beutalás.

[WHO – IPV Fact Sheet](#)

Prevalencia, egészségügyi következmények, terhesség alatti kockázat.

[NICE NG116 – Domestic Violence and Abuse](#)

Egészségügyi szűrési és beavatkozási protokoll (UK).

[SAMHSA TIP 57](#)

Traumainformált ellátás, trauma-hatások, biztonságos kommunikáció.

Nemzetközi jog

[EU 2024/1385](#)

Egészségügyi ellátók kötelezettségei, áldozatvédelem, coercive control.

[Isztambuli Egyezmény](#)

Egészségügyi rendszer szerepe az áldozatvédelemben.

[CEDAW GR35](#)

Állami egészségügyi kötelezettségek, nők elleni erőszak.

Kockázat és dokumentáció

[Campbell et al. 2003](#)

Fojtogatás — a gyilkossági kockázat 7-szeres emelkedése (AJPH).

[National Domestic and Family Violence Bench Book \(AU\)](#)

Kockázatértékelés, fegyverhez való hozzáférés mint indikátor.

Megjegyzés: Magyarország az Isztambuli Egyezményt aláírta, de nem ratifikálta. Az itt hivatkozott standardokat az EU 2024/1385 irányelv és a CEDAW egyezmény azonos tartalommal írja elő.

08

SEGÍTSÉG — ELÉRHETŐSÉGEK

OKIT (állami krízis)	06 80 20 55 20
Áldozatsegítő Közp. (ÁSK)	116 006
Rendőrség / távoltartás	112
NANE	06 80 505 101
Patent (jogsegély)	06 80 80 80 81

Az egészségügyi ellátás nem csak gyógyít — gyakran az egyetlen hely lehet, ahol az érintett segítséget kaphat.

ETIKUS MUNKAHELY PROGRAM
etikusmunkahely.hu